

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep

0030 Oslo

Deres referanse
16/2687

Vår referanse
16/00016-176

Vår dato
28.11.2016

Høring -Forslag til endringer i håndhevingsapparatet på diskrimineringsområdet

Fellesorganisasjonen (FO) er fagforening og profesjonsforbund for over 27.000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere. Over 80 prosent av FOs medlemmer er kvinner. De fleste av disse arbeider i offentlig sektor innen helse- og velferdsseltoren.

Hovedpunkter til høringen:

- **Det er bra at nemnda gis mulighet til å ilegge oppreisning og tilkjenne erstatning**
- **FO mener lovhåndhever- og pådriveroppgavene bør forbli i samme instans som i dag**
- **FO mener ombudet må få mandat til å håndheve forbudet mot seksuell trakassering**
- **FO vil understreke viktigheten av at ombudet må være et reelt lavterskeltilbud i større grad enn i dag**

FO er glad for at myndighetene ser på muligheter for å styrke håndhevingsapparatet på likestillings- og diskrimineringsområdet.

Lovhåndheveroppgavene skilles ut fra Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO)

Departementet foreslår å skille ut lovhåndhever- og pådriverrollen fra LDOs oppgaveportefølje. Begrunnelsen er at sammenblandingen er prinsipielt uheldig.

FO vil fremheve viktigheten av LDO sin pådriver- og kompetanserolle, som innebærer å fremme likestilling og hindre diskriminering i samfunnet. LDO skal blant annet avdekke og påpeke forhold som virker mot likestilling og likebehandling, bidra til bevisstgjøring og endring av holdninger og atferd, gi generell informasjon og veiledning, gi veiledning til arbeidsgivere om mangfold i arbeidslivet og overvåke arten og omfanget av diskriminering. Adskillelse av

FO

Besøksadresse:
Mariboestgt. 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
02380

Telefaks:
94 76 20 18

e-post:
kontor@fo.no

www.fo.no

Bankgiro:
9001.06.35674

Bankgiro kontigent:
9001.08.71394

Foretaksnr.:
870 953 852 MVA

lovhåndhever- og pådriveroppgavene i LDO har vært utredet tidligere. I NOU 2011: 18 *Struktur for likestilling* falt Likestillingsutvalget ned på at det ikke forelå holdepunkter for å skille lovhåndhever- og pådriveroppgavene.

Likestillingsutvalget understreket tvert imot viktigheten av at pådriverarbeidet er forankret i konkret klagesaksbehandling. Ved å skille ut lovhåndheveroppgavene blir pådriverarbeidet mindre forankret i faktiske problemstillingene folk møter når det gjelder likestillings- og diskrimineringssspørsmål. FO vil understreke viktigheten av at disse oppgavene ses i sammenheng, og at myndighetene har tillit til at ombudet ivaretar sin pådriveroppgave etter loven.

FO er bekymret for at flere organer vil føre til usikkerhet om hvor man bør henvende seg med saker om diskriminering. En oppsplitting vil innebære et mer fragmentert fagmiljø med et ombud som ikke vil kjenne realiteten i enkeltsakene.

Nemnda gis myndighet til å ilegge oppreisning i saker innenfor arbeidslivet og å tilkjenne erstatning i enkle saksforhold

FO støtter forslaget om at nemnda gis kompetanse til å tilkjenne erstatning og ilegge oppreisning for saker i arbeidslivet. Det er på høy tid at diskriminering får konsekvenser for den som utfører dette. FO er derfor glad for at Likestillingsutvalgets forslag fra NOU 2011: 18 *Struktur for likestilling* blir fulgt opp av regjeringen.

Svakt rettsvern knyttet til seksuell trakassering

I likhet med andre høringsinstanser mener FO det er beklagelig at departementet har foreslått å videreføre dagens svake rettsvern knyttet til seksuell trakassering. Slik trakassering er alvorlig og utbredt i arbeidslivet. FO reagerer på departementets argumentasjon om at «mange vil oppleve det som svært stigmatiserende å få en påstand om seksuell trakassering mot seg». Dette hensynet kan ikke vektlegges mer enn hensynet til rettsikkerhet for de som blir utsatt for seksuell trakassering. Vi vet at antall saker som blir fremmet for domstolene er svært få. Dette viser ikke at omfanget av trakasseringen er lavt, men at terskelen inn i rettssystemet er for høy.

Mer ressurser til aktivt likestillingsarbeid:

FO er bekymret over myndighetenes manglende vilje til å satse på gode likestillingstiltak. FO mener ombudet må få bedre rammer for å prioritere godt pådriverarbeid med undersøkelser og kampanjer. Dette krever tilstrekkelig ansatte og et helhetlig fagmiljø der alle grunnlag for diskriminering blir prioritert samtidig som utfordringer ved sammensatt diskriminering blir synliggjort. FO er kjent med at ombudet skal starte et viktig nybrottsarbeid når det gjelder rettigheter for mennesker med utviklingshemming. Slike tema må ombudet ha handlingsrom og ressurser til å bygge seg opp kompetanse på. Et pådriverarbeid krever systematisk kjennskap til enkeltsaker. FO mener det er viktig at disse to funksjonene opprettholdes sammen.

Øvrige innspill:

FO er positive til forslag om økte kvalifikasjonskrav til nemndledere. Vi vil også understreke at særskilt kompetanse på likestillings- og diskrimineringssspørsmål

er viktig i nemndas sammensetning. Videre mener FO at ikke-jurister fortsatt må kunne være medlem av nemda.

FO er positive til de fleste forslag om effektivisert saksbehandling. Men vi går sterkt imot forslaget om å innføre klagegebyr. LDO og LDN skal og må fortsatt være et lavterskeltilbud. Vi vet at grupper som i dag benytter seg av LDO og LDN er skjevt og i stor grad representerer mennesker med høy utdanningsbakgrunn. Ved å innføre et gebyr vil et viktig prinsipp om lik tilgang til rett bli ytterligere svekket.

FO vil avslutningsvis benytte anledningen til å understreke viktigheten av et solid og strekt lovverk på likestillings- og diskrimineringsfeltet. En felles lov mot diskriminering og for likestilling er i støpeskjeen. Helt sentralt her er at de aktive pliktene ikke blir svekket i harmoniseringen av de ulike lovene. Formålsparagrafen i dagens likestillingslov må videreføres og ikke svekkes som ledd i å samle lovene. Et sterkt proaktivt lovverk sammen med et handlekraftig og kunnskapsbasert håndhevingsapparat er helt avgjørende for å kunne motarbeide diskriminering og arbeide for likestilling på aller samfunnsområder.

Med vennlig hilsen

Sign
Mimmi Kvisvik
Forbundsleder

Sign
Ane Lindholt
Rådgiver